

Jaarverslag 2004

juni 2005

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Taken en ambities van de AWT

2. Adviezen die ertoe doen

Nederlands kompas voor de Europese onderzoeksruimte

De prijs van succes

Tijd om te oogsten

Samen slimmer in ketens

Briefadviezen

Adviezen in voorbereiding

3. Reacties en doorwerking adviezen

Nederlands kompas voor de Europese onderzoeksruimte

De prijs van succes

Tijd om te oogsten

Samen slimmer in ketens

4. Hoe komt een advies tot stand?

Fase 1: verkenning adviesonderwerp

Fase 2: voorbereiding advies

Fase 3: afronding

Fase 4: uitgifte en follow up

5. Vooruitblik 2005

6. Samenstelling raad en secretariaat

Bijlagen

Bijlage 1: Publicaties in 2004

Bijlage 2: Gesprekspartners bij adviesprojecten in 2004

Bijlage 3: Conferenties in 2004

Bijlage 4: Media-aandacht in 2004

Voorwoord

'Het gaat ons niet om het creëren van draagvlak voor onze adviezen, het belangrijkste is dat er discussie over ontstaat.'

Joop Sistermans, voorzitter AWT (AWT-nieuwsbrief).

Lissabonambities

2004 was een jaar waarin Nederland de woorden innovatie en kenniseconomie vaak voorbij zag komen. De Lissabonambities worden langzaam zichtbaar en staan goed op de politieke agenda. De regering heeft verschillende beleidslijnen uitgezet die stimuleren dat Nederland een kennissamenleving wordt. Maar we kunnen niet achteroverleunen. Er is nog veel werk aan de winkel om Nederland te doen uitgroeien tot de meest concurrerende en dynamische kennissamenleving ter wereld. Daarom kijkt de Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid (AWT) kritisch naar de keuzes die de regering maakt in het wetenschaps- en technologiebeleid.

Adviezen

Het afgelopen jaar heeft de AWT één advies uitgebracht dat er duidelijk uitsprong. Ons advies over de *matching* van onderzoekssubsidies heeft veel losgemaakt. Lang niet iedereen was het eens met onze aanbevelingen. Veel partijen, tot aan het ministerie van OCW toe, hadden aanvankelijk de nodige reserves. Maar dat is niet erg. Belangrijk is dat alle betrokkenen de wijsheid en de moed hebben opgebracht om serieus met elkaar van gedachten te wisselen. De uitkomst is dat het onderwerp van ons advies – de problemen rond de *matching* van onderzoekssubsidies – nu bij iedereen scherp op het netvlies staat.

Raadsleden en secretariaat

In 2004 hebben we afscheid genomen van Ellen de Brabander-van den Berg. Wij willen haar hartelijk danken voor haar inzet als raadslid. Gelukkig konden we ook nieuwe raadsleden verwelkomen. Wij zijn heel blij met de komst van Pieter Adriaans, Wim Blockmans, Tiny Colijn en Luc Soete.

Minder zichtbaar, maar wel belangrijk is het secretariaat. Het afgelopen jaar hebben raadsmedewerkers en ondersteuners weer hard gewerkt om de ambities en doelstellingen van de AWT te realiseren. Wij willen hen hier bijzonder voor danken.

Zichtbaarheid AWT

De AWT wil adviezen uitbrengen die ertoe doen. Daarom hebben we afgelopen jaar geprobeerd onze zichtbaarheid te vergroten. Zo hebben we een nieuwe, frisse huisstijl gekregen en hebben we de website vernieuwd en toegankelijker gemaakt. Onze nieuwsbrief hebben we in 2004 met veel plezier voortgezet.

Contacten met het veld

In de voorbereiding van een advies zijn contacten met het veld heel belangrijk. Daarom voeren de raadsleden en het secretariaat veel gesprekken en organiseren we veel bijeenkomsten en discussies. Op deze plaats willen wij al onze relaties bedanken voor hun bijdrage aan onze adviezen. Uw energie en inspanning is de kwaliteit van onze adviezen absoluut ten goede gekomen.

J.F. Sistermans, voorzitter AWT

dr. V.C.M. Timmerhuis, secretaris AWT

Den Haag, 30 mei 2005

1

Taken en ambities van de AWT

De Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid (AWT) is een onafhankelijke, strategische adviesraad. Wij brengen gevraagd of ongevraagd advies uit over beleidsontwikkelingen op de (middel)lange termijn. Wij richten onze adviezen aan regering en parlement. In dit jaarverslag leggen wij verantwoording af over onze activiteiten in 2004.

Kennissamenleving tot bloei brengen

De AWT heeft de ambitie om Nederland te helpen uitgroeien tot een hoogwaardige en welvarende kennissamenleving. Daartoe brengen wij adviezen uit over het beleid voor wetenschappelijk onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie. Onze adviezen richten zich vooral op de voorwaarden waaronder kennisontwikkeling en innovatie in Nederland tot bloei kunnen komen. Uiteraard houden wij de Europese en internationale ontwikkelingen hierbij scherp in de gaten.

Advies aan regering en parlement

Veel van onze adviezen zijn gericht aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de minister van Economische Zaken. Wij adviseren hen over het wetenschaps-, technologie- en innovatiebeleid. Maar ook andere departementen hebben belang bij kennis, onderzoek en innovatie. Daarom adviseren wij geregeld andere ministers. Het afgelopen jaar heeft de AWT bijvoorbeeld een advies uitgebracht aan de minister van Verkeer & Waterstaat. Het parlement is een andere partij die wij graag van dienst zijn. In 2004 hebben wij de themacommissie technologiebeleid van de Tweede Kamer geadviseerd over de stand van het Nederlandse innovatiesysteem.

Radarfunctie

De AWT heeft een signalerende taak op het gebied van het wetenschaps-, technologie- en innovatiebeleid. Daarom brengen wij met enige regelmaat op eigen initiatief adviezen uit. Het afgelopen jaar hebben we regering en parlement uit eigen beweging geadviseerd over de *matching* van onderzoekssubsidies.

Evaluatie

Elke vier jaar wordt de AWT geëvalueerd door een externe commissie. De laatste evaluatie vond plaats in 2001 over de periode 1997 tot en met 2000. In 2005 wordt de periode 2001 tot en met 2004 geëvalueerd.

2

Adviezen die ertoe doen

Adviseren is de hoofdtaak van de AWT. Het afgelopen jaar hebben we vier adviezen uitgebracht en hebben we vijf adviezen in voorbereiding genomen.

Advies 57: Nederlands kompas voor de Europese onderzoeksruimte (januari 2004)

'Excellentie moet in het Europese onderzoeksbeleid voorop staan.'

Maria van der Hoeven, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (AWT-nieuwsbrief).

Context: Nederland voorzitter van de Europese Unie

Op 1 juli 2004 werd Nederland voorzitter van de Europese Unie. Als voorbereiding hierop hebben de ministers van EZ en OCW de AWT gevraagd om een advies over de internationalisering van het onderzoeks- en innovatiebeleid. Hoe moet Nederland zijn activiteiten op dit terrein inbedden in de Europese context? Deze vraag is belangrijk omdat onderzoek en innovatie sowieso een sterke trend tot internationalisering vertonen. Daarnaast wordt het onderzoeks- en innovatiebeleid van de Europese Unie hoe langer hoe intensiever.

Eigen koers voor Nederland

De AWT stelt dat Nederland zijn eigen koers moet uitzetten als het gaat om onderzoeks- en innovatiebeleid. De overheid moet zich niet te veel laten leiden door Europese initiatieven. Juist in tijden van mondialisering van onderzoek en intensivering van Europees beleid is het belangrijk nationale zwaartepunten te vormen. Kennis die cruciaal is voor Nederland moeten wij ' dicht bij huis ' houden. Tegelijkertijd is internationale afstemming gewenst. De Europese Unie intensificeert haar onderzoeks- en innovatiebeleid. Dit vergt duidelijke uitspraken over de inbedding van nationale beleidsactiviteiten in een internationale context. Als Nederland in de toekomst zijn positie wil behouden of versterken, dan zijn keuzes noodzakelijk.

Strategische zwaartepunten creëren

De AWT vindt dat de Nederlandse overheid zich strategischer moet opstellen in het Europese onderzoekslandschap. Het nationale beleid moet het onderzoek sterker koppelen aan sterktes in onze bedrijvigheid en aan maatschappelijke vraagstukken met een typisch Nederlandse lading, zoals intensief ruimtegebruik. Dergelijke zwaartepunten zijn van belang om goed in te spelen op de kennisbehoeften in eigen land en om Nederland te profileren in een Europese onderzoeks- en innovatieruimte. In het verlengde hiervan is de AWT positief over de zogeheten *Technology Platforms*.

De overheid moet bedrijven actief stimuleren en ondersteunen om deel te nemen aan deze platforms, vooral waar deze aansluiten bij de nationale sterktes in bedrijvigheid.

Wel internationaal nieuwsgierigheidgedreven onderzoek

Anders ligt het voor het nieuwsgierigheidgedreven onderzoek en voor kennis die aansluit bij Europese of mondiale vraagstukken. De focus en concentratie van dergelijk onderzoek wordt vastgesteld in de internationale competitie. De overheid heeft hierbij de taak voorwaarden te scheppen waaronder Nederlandse partijen de internationale concurrentie goed aankunnen. De AWT is voor de versterking van het nieuwsgierigheidgedreven onderzoek op Europees niveau. De vorming van een European Research Council (ERC) kan dit dichterbij brengen, maar de verwachtingen moeten realistisch blijven. De ERC is geen panacee!

Advies 58: De prijs van succes (april 2004)

'*Matching* moet op de helling. Hoe succesvoller je bent, hoe eerder je failliet gaat.' Willem te Beest, lid van het college van bestuur van de Universiteit Twente (AWT-nieuwsbrief).

Context: radarfunctie AWT

Op eigen initiatief heeft de AWT in 2004 een advies uitgebracht over de *matching* van onderzoekssubsidies. Onderzoekssubsidies in de tweede (NWO) en derde (EZ) geldstroom dekken maar een deel van de totale kosten van het onderzoek. Van onderzoeksinstellingen wordt verwacht en gevraagd dat zij de resterende kosten voor hun rekening nemen en bekostigen uit hun basisfinanciering (eerste geldstroom). Dit is de zogenaamde matchingsverplichting. De AWT heeft Ernst & Young accountants gevraagd onderzoek te doen naar dit verschijnsel. Hun rapport, met als titel 'De omvang van matching', is uitgebracht in onze serie achtergrondstudies. Op basis van dit onderzoek stelt de AWT vast dat publieke kennisinstellingen een serieus probleem hebben met matching. Op elke euro onderzoekssubsidie die zij verwerven, moet zij 84 cent toeleggen.

Matching remt excellentie

De AWT vindt dat de *matching* van onderzoekssubsidies een te groot beslag legt op de investeringscapaciteit van universiteiten. Dit dreigt schade toe te brengen aan de kwaliteit en het vernieuwend vermogen van het onderzoek. De AWT vindt *matching* een rem op excellentie. Juist kwalitatief sterke onderzoeksgroepen zijn succesvol in het verwerven van subsidies. Zij moeten steeds meer geld bijpassen en gaan ten onder aan hun eigen succes. Herziening van de praktijk dat universiteiten bij elke onderzoekssubsidies zelf geld moeten bijleggen, is noodzakelijk.

Betere afspraken tussen ministerie en overige financiers

De AWT adviseert de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om met alle financiers van onderzoek duidelijke afspraken te maken over wanneer *matching* geoorloofd is. Gedragsregels hierover moeten in een 'Financiers Forum' worden besproken en vastgelegd. Volgens de AWT moet het uitgangspunt zijn dat financiers de volledige kosten van onderzoek betalen. Uitzondering hierop zijn mogelijk, bijvoorbeeld als het onderzoek een publiek wetenschappelijk belang dient en aansluit bij de strategie van universiteiten. Ook de universiteiten zelf moeten beter omgaan met *matching*. Zij moeten duidelijke, strategische keuzes maken in hun onderzoek en binnenshuis afspraken maken voor het aanvragen van te matchen subsidies. Tot slot zijn betere administratieve systemen nodig om meer inzicht in de werkelijke kosten van onderzoek te krijgen.

AWT wees al eerder op nadelige effecten *matching*

Al in maart 2002 wees de AWT de ministers van OCW en EZ op de nadelige effecten van *matching*. Beide ministers erkenden het probleem, maar hadden behoefte aan nader onderzoek naar de omvang van *matching*. 'De prijs van succes' voorziet in deze behoefte en brengt de discussie enkele stappen verder.

Advies 59: Tijd om te oogsten (juni 2004)

'Het is een bondig stuk met duidelijke keuzen. Het is een logisch vervolg op 'Backing Winners' en andere adviezen van de AWT, en schets heel indringend de dilemma's en mogelijke oplossingsrichtingen.'

Jos Hessels, plaatsvervangend voorzitter Themacommissie Technologiebeleid Tweede Kamer (aanbieding advies).

Context: kritische blik op innovatiebeleid

Nederland heeft zich voorgenomen vóór 2010 uit te groeien tot de meest dynamische en concurrerende kennismaatschappij ter wereld. Dit vergt grote inspanningen van iedereen: van bedrijven, van burgers en van de politiek. In dit verband heeft de Tweede Kamer een themacommissie technologiebeleid ingesteld die een lange termijn visie wil ontwikkelen op de rol van technologie in de Nederlandse samenleving. De commissie heeft de AWT gevraagd een overzicht te geven van de sterktes en zwaktes van het Nederlandse innovatiesysteem. Verder heeft zij ons gevraagd advies uit te brengen over mogelijke verbeteringen in het innovatiebeleid.

Nederland heeft innovatiepotentie

Volgens de AWT benut Nederland zijn innovatiepotentieel onvoldoende. Nederland heeft wel mogelijkheden om dé innovatiedelta van Europa te worden. We hebben uitstekend onderzoek, een goed geschoolde bevolking, een dikke octrooiportefeuille en veel R&D-activiteit. Bovendien is Nederland een aantrekkelijk land om in te

wonen, te werken en zaken te doen, zeker ook voor kenniswerkers. Maar als we nu tevreden achterover leunen, halen andere landen ons snel in. Het is tijd om te oogsten.

Verbeter het innovatiebeleid

De Nederlandse overheid ondersteunt innovatie in bedrijven al op allerlei manieren. Maar om onze positie verder te versterken, moet het innovatiebeleid op vier punten beter.

- Zet benutting centraal.
Innovatie is de toepassing van kennis om nieuwe producten op de markt te brengen. Veel kleine en middelgrote bedrijven hebben nu te weinig mensen in dienst die de vertaling van kennis naar toepassing kunnen maken. De overheid moet daarom stimuleren dat er meer hoger opgeleiden in het MKB gaan werken.
- Keer de dalende investeringen.
De goede prestaties van Nederland in de kenniseconomie zijn onder meer het resultaat van publieke investeringen in onderwijs en onderzoek. De overheid moet deze stevige basis in stand houden en de dalende trend in investeringen een halt toeroepen.
- Maak keuzes in het stimuleringsbeleid.
Nederland is te klein om overal in uit te blinken. De overheid doet er goed aan te kiezen en een beperkt aantal netwerken van bedrijven en kennisinstellingen zo te stimuleren dat ze internationaal kunnen excelleren.
- Heb meer aandacht voor vormgeving en management.
Het innovatiebeleid concentreert zich nu vooral op technologie- en kennisontwikkeling. Innovaties mislukken echter niet alleen door technische obstakels, maar zeker ook door onaantrekkelijke vormgeving of falend management. Daarom moet de overheid bedrijven ook ondersteunen bij deze niet-technologische aspecten.

Een actievere overheid

Om innovatie beter te ondersteunen, moet de overheid zich actiever opstellen. Zij moet maatwerk leveren en inspelen op concrete behoeften. Niet op afstand algemene regelingen verzinnen, maar gericht knelpunten wegnemen en bedrijven helpen kansen te realiseren. En wanneer de overheid klant of opdrachtgever is, moet zij vernieuwing uitlokken door haar leveranciers prikkelende opdrachten te geven en innovaties te belonen.

Advies 60: Samen slimmer in ketens (december 2004)

'Ik kan me goed voorstellen dat bedrijven kennis helemaal niet willen delen. Het zou interessant zijn als de AWT ons eveneens adviseert over de manier waarop we, als overheid, daarmee kunnen omgaan.'

Jacqueline Tammenoms Bakker, directeur-generaal Goederenvervoer van V&W (AWT-nieuwsbrief).

Context: logistieke innovatiecapaciteit versterken

Aan het eind van 2004 bracht de AWT het advies 'Samen slimmer in ketens' uit. De aanleiding hiervoor was het advies 'Logistieke uitdagingen voor de Nederlandse economie' van de Raad van Verkeer en Waterstaat. In het verlengde hiervan vroeg de minister van Verkeer en Waterstaat de AWT advies over mogelijkheden om de logistieke innovatiecapaciteit van Nederlandse bedrijven te versterken. Met zijn beleid voor goederenvervoer en logistiek wil het ministerie van Verkeer en Waterstaat uitdrukkelijk bijdragen aan de prestaties van de totale Nederlandse economie.

Samenwerking in ketens biedt kansen

Veranderingen in afzetmarkten maken logistiek en logistieke innovatie steeds belangrijker voor de concurrentiekracht van bedrijven. De AWT komt tot de conclusie dat knelpunten rond de logistieke innovatiekracht (kwaliteit en benutting van logistieke expertise) vooral bij bedrijven zitten. De belangrijkste problemen zijn de volgende.

- Bedrijven zien ontwikkelingen in logistieke concepten al snel als concurrentiegevoelige informatie en gaan samenwerking uit de weg. De AWT pleit voor de inzet van neutrale 'makelaars en schakelaars' om partijen bij elkaar te brengen en de voordelen van samenwerking duidelijk te maken. Het kweken van vertrouwen, het opbouwen van een gedeelde visie op de toekomst en het eerlijk verdelen van de voordelen van samenwerking moeten hierbij voorop staan.
- Innovatie is mensenwerk, goedopgeleide medewerkers zijn de spil bij het ontwikkelen en toepassen van kennis. Maar bedrijven hebben maar weinig hoogopgeleide logistiek medewerkers in dienst. Hierdoor verloopt het ontwikkelen van nieuwe concepten en het toepassen van bestaande kennis moeizaam. Dit is een probleem bij de versterking van logistieke innovatiekracht. Daarom adviseert de AWT de minister van Verkeer en Waterstaat en de minister van Economische Zaken te stimuleren dat bedrijven meer hoger opgeleiden in dienst nemen.

Geen strakke vraagsturing in onderzoek

Nederland heeft goed logistiek onderzoek en onderwijs. Wel is er modernisering nodig. Er moet meer onderzoek komen naar de succesfactoren bij samenwerking en samenwerkingsvaardigheden moeten een plek krijgen in opleidingen. Toch pleit de AWT niet voor een strakke vraagsturing in onderzoek. Daarvoor is de kloof tussen kennisinstellingen en bedrijven te groot. Bedrijven zijn sterk operationeel gericht en komen met vragen die niet thuishoren op de agenda van universiteiten. De AWT pleit voor een groeimodel: eerst beide kanten van de kloof op orde brengen – modernisering in onderzoek en onderwijs en verhoging van het kennisniveau in bedrijven – en pas dan gezamenlijke kennisontwikkeling opzetten.

Overheid als actieve partner

De AWT vindt dat bedrijven zelf verantwoordelijk zijn voor versterking van hun logistieke innovatiekracht. Maar de overheid kan en moet bedrijven hierbij ondersteunen. Zij moet zorgen voor goede randvoorwaarden en samenwerking bij innovatie bevorderen. De AWT roept de minister van Verkeer en Waterstaat op samen met bedrijven thema's voor innovatie te kiezen die in volle vaart kunnen worden aangepakt. Hierbij zou de nadruk moeten liggen op het bundelen en toepassen van bestaande kennis. Daarnaast kan de overheid zich actiever opstellen bij de ontwikkeling van standaarden voor de uitwisseling van gegevens tussen bedrijven.

Briefadviezen

In 2004 heeft de AWT drie briefadviezen uitgebracht aan de ministers van OCW en EZ.

Wetenschapsbudget (26 januari 2004)

Begin 2004 stuurde minister van der Hoeven het Wetenschapsbudget voor het jaar 2004 naar de Tweede Kamer. In reactie hierop adviseert de AWT de minister het wetenschapsbeleid expliciet dienstbaar te maken aan de realisering van de Lissabonambities en Barcelona-afspraken. Tevens vindt de AWT dat Nederland voluit moet participeren in de EU en daarbij het mondiale perspectief goed in beeld moet houden. De AWT is verder van mening dat het universitaire onderzoek een eenduidige plaats moet krijgen binnen het departement van OCW.

Signalering knelpunten rond aansturing en financiering van de kennisinfrastructuur (3 februari 2004)

In februari 2004 sprak de AWT zijn bezorgdheid uit over de bezuinigingen op het onderzoek en de herijking van subsidierelaties tussen departement en onderzoeksinstituten. Ook signaleert de AWT tegenstrijdigheden in de regels voor onderzoekssubsidies. De AWT adviseert de ministers van OCW en EZ deze ontwikkelingen in samenhang te bestuderen en onnodige onzekerheden weg te nemen.

Sectorplannen 'Natuurwetenschappen' en 'Wetenschap & Technologie' (12 februari 2004)

In oktober 2003 maakte de VSNU het sectorplan 'Natuurwetenschappen' en het sectorplan 'Wetenschap & Technologie' openbaar. Naar aanleiding van beide plannen adviseert de AWT de staatssecretaris van OCW om:

- de modernisering van het natuurwetenschappelijk en technisch onderwijs te ondersteunen;
- bij de universiteiten aan te dringen op een beter onderwijsrendement;
- te zorgen voor meer concentratie van het natuurwetenschappelijk onderwijs en onderzoek;
- de technische universiteiten voluit te steunen.

Adviezen in voorbereiding

In 2004 heeft de AWT vijf adviezen in voorbereiding genomen die pas verschijnen in 2005. Het gaat hier om de volgende onderwerpen:

- de financiering van universitair onderzoek (verschenen in maart 2005);
- het economisch nut van universitair onderzoek (verschenen in april 2005);
- kennisbeleid van de overheid (verschenen in mei 2005);
- kennisoverdracht binnen het MKB (te verschijnen in juni 2005);
- innovatie in de dienstensector (te verschijnen in september 2005).

Een zesde advies – innovatie in (semi)publieke sectoren – hebben we in 2004 nog niet in voorbereiding genomen. Dit onderwerp hebben we doorgeschoven naar het werkprogramma voor 2005.

3

Reacties en doorwerking adviezen

'Dat we hierop veel reactie hebben gekregen, ondersteunend en kritisch, toont aan dat de we een onderwerp hebben aangesneden dat relevant is.'
Joop Sistermans over het advies 'De prijs van succes' (AWT-nieuwsbrief).

De AWT wil adviezen uitbrengen die ertoe doen, die effect sorteren. Samen met andere strategische adviesraden hebben we het afgelopen jaar onderzoek laten doen naar het mogelijke effect van onze adviezen. In hun rapport 'Doorwerking van strategische beleidsadviezen' onderscheiden Victor Bekkers, Menno Fenger, Vincent Homburg en Kim Putters drie manieren waarop strategische beleidsadviezen effectief kunnen doorwerken:

- instrumentele doorwerking (directe veranderingen van gedrag, opvattingen bij individuen of organisaties);
- conceptuele doorwerking (verandering van kennis, opvattingen of redeneringen bij de doelgroep);
- agenderende doorwerking (verandering van departementale, maatschappelijke of politieke agenda's).

In dit hoofdstuk gaan we na of en hoe de AWT-adviezen van het afgelopen jaar effect hebben gehad. Hierbij geven we eerst een overzicht van de reacties die onze adviezen oproepen bij actoren in 'het veld': overheid en niet-overheid. Daarna zeggen we kort iets over de aandacht die onze adviezen kregen in de media. Tot slot schetsen we een kort totaalbeeld van de doorwerking van onze adviezen.

Advies 57: Nederlands kompas voor de Europese onderzoeksruimte

Reactie overheid

De kabinetsreactie op dit advies verscheen in juli 2004. Hierin stelt het kabinet zich te herkennen in het advies en spreekt het waardering uit voor de aanpak (brede consultatie via meerdere werkconferenties). Het kabinet onderschrijft de analyse en aanbevelingen op hoofdlijnen. De reactie op de afzonderlijke aanbevelingen is in lijn hiermee: het kabinet onderschrijft de meeste aanbevelingen zonder voorbehoud.

Reacties niet-overheid

- Bij uitgifte heeft het advies in redelijke mate bijgedragen aan de discussie over dit onderwerp. Uit schriftelijke reacties blijkt dat veldpartijen zich vooral kunnen

vinden in de aanbeveling om meer focus en massa te creëren in onderzoek dat van groot belang is voor Nederland.

- Na verloop van tijd hebben enkele andere partijen het advies opgepakt bij hun analyse van en standpuntbepaling over het Europese onderzoeks- en innovatiebeleid. Dit geldt onder meer voor het SER-advies 'Evaluatie van de Lissabonstrategie' (oktober 2004).

Persaandacht

Het advies heeft beperkt aandacht gekregen in de landelijke dagbladen. De universiteitsbladen en de meer gespecialiseerde bladen hebben er meer aandacht aan besteed.

Totaal beeld doorwerking

- Instrumenteel: goed. Het kabinet neemt de aanbevelingen in grote mate over. Hierbij moet worden opgemerkt dat de aanbevelingen veelal richtinggevend zijn en niet oproepen tot heel concrete acties.
- Conceptueel: goed tot zeer goed. De centrale uitgangspunten (eigen koers varen binnen een sterk Europa) en het aangereikte beoordelingskader vallen goed bij de betrokken departementen.
- Agenderend: beperkt.

Advies 58: De prijs van succes.

'Ik hoop dat het AWT-advies de problemen in ieder geval zo duidelijk op de agenda heeft gezet dat we met alle partijen samen naar een oplossing gaan zoeken.'
Eduard Klasen, decaan en lid van de Raad van Bestuur van het Leids Universitair Medisch Centrum (AWT-nieuwsbrief).

Reactie overheid

De minister van OCW heeft in eerste instantie afhoudend gereageerd op het advies. Alvorens een standpunt te bepalen, heeft zij het CPB gevraagd een 'contra-expertise' uit te voeren. Op basis hiervan hebben de ministers van OCW en EZ laten weten dat zij de belangrijkste aanbevelingen (oprichting financiers forum, integrale kostprijs betalen tenzij ...) niet volgen. De Tweede Kamer heeft vraagtekens gesteld bij deze reactie. In het verlengde hiervan is de staatssecretaris van OCW nu toch in gesprek met financiers om de matchingsproblematiek nader te bespreken.

Reacties niet-overheid

Het advies heeft erg veel discussie opgeroepen en gevoelige snaren geraakt. Om de discussie in goede banen te leiden, heeft de AWT na uitgifte van het advies twee discussiebijeenkomsten georganiseerd met betrokken partijen. De uitkomst daarvan was dat alle partijen – kennisinstellingen, collectebusfondsen, bedrijven, overheden – nu onderschrijven dat er een probleem is met *matching*. Alleen NWO houdt nog een slag

om de arm. Wat betreft de oplossing van dit probleem lopen de denkbeelden uiteen.

Persaandacht

De aandacht in de pers is zeer uitvoerig geweest. Landelijke dagbladen (NRC, Volkskrant, Financieel Dagblad en dergelijke) hebben zeer uitgebreid geschreven over het advies, soms zelfs meerdere malen. Universiteitsbladen en vakbladen hebben er eveneens veel aandacht aan besteed.

Totaal beeld doorwerking

- Instrumenteel: nog niet goed te overzien.
- Conceptueel: goed tot zeer goed. De notie dat *matching* een grote invloed heeft op de inzet van de eerste geldstroom is goed overgekomen.
- Agenderend: zeer goed. De thematiek van *matching* is onwrikbaar op de beleidsagenda gekomen.

Advies 59: Tijd om te oogsten.

Reactie overheid

Het kabinet heeft geen reactie gegeven op dit advies. Omdat het advies was gericht aan de Tweede Kamer is het kabinet ook niet verplicht om te reageren.

Reacties niet-overheid

De themacommissie technologiebeleid toonde zich ingenomen met het advies. Het beantwoordt goed aan de behoefte van de commissie, namelijk een breed en onafhankelijk overzicht te geven van het innovatiebeleid.

Persaandacht

Van de landelijke dagbladen heeft alleen de Staatscourant uitgebreid aandacht besteed aan het advies. Voor de rest is de aandacht beperkt gebleven tot de vakbladen (universiteitsbladen, Science Guide).

Totaal beeld doorwerking

- Instrumenteel: nog te vroeg om aan te geven.
- Conceptueel: gering. In het advies zijn geen nieuwe concepten of denklijnen geïntroduceerd. Wel is een aantal zaken helderder en nadrukkelijker in beeld gekomen doordat de AWT zijn denkbeelden in dit advies in samenhang presenteert.
- Agenderend: gering. Het advies heeft agenderend gewerkt voor de themacommissie zelf, maar in bredere zin niet.

Advies 60: Samen slimmer in ketens.

'Het AWT-advies heeft ervoor gezorgd dat het onderwerp nu in het vizier is.'
Bart Lammers van de vereniging voor logistiek EVO (AWT nieuwsbrief).

Reactie overheid:

Er is nog geen kabinetsreactie verschenen op dit advies. Wel heeft het ministerie van V&W een workshop belegd ter voorbereiding op de kabinetsreactie. Daarbij waren relevante spelers uit de praktijk aanwezig en ambtenaren van diverse ministeries. De toonzetting was positief: het advies biedt goede aanknopingspunten voor de vormgeving van het innovatiebeleid in de logistiek.

Reacties niet-overheid:

Bij uitgifte hebben enkele betrokkenen (bijvoorbeeld de EVO) positief gereageerd. Verder heeft de minister van V&W een taskforce logistiek ingesteld rond het uitbrengen van het advies. Deze taskforce heeft het AWT-advies tot uitgangspunt van zijn activiteiten gemaakt.

Persaandacht:

Het advies heeft beperkt aandacht in de pers gekregen.

Totaal beeld doorwerking:

- Instrumenteel: nog te vroeg om te beoordelen.
- Conceptueel: idem.
- Agenderend: idem, maar het advies lijkt een goede agenda voor de taskforce logistiek.

4

Hoe komt een advies tot stand?

'Uiteraard doen we geen concessies aan onze onafhankelijkheid, maar we willen altijd goed weten wat anderen vinden van onze onderwerpen en invalshoeken.'
Véronique Timmerhuis, secretaris/directeur AWT (AWT-nieuwsbrief).

Hoe komt een advies tot stand? Hieronder volgt een kijkje in onze keuken. Van begin tot eind doorloopt een advies vier verschillende fasen. We denken en discussiëren veel, overleggen met departementen, zetten onderzoek uit en voeren vooral heel veel gesprekken met betrokkenen.

Fase 1: verkenning adviesonderwerp

Bij de start van elk adviestraject besteedt de AWT ruim tijd aan de verkenning van het onderwerp en aan de vraagarticulatie. Om te komen tot een vruchtbare invalshoek bestuderen wij eerder uitgevoerd onderzoek en eerder uitgebrachte adviezen, voeren we oriënterende gesprekken en analyseren we relevante ontwikkelingen.

De meeste adviezen die we oppakken, volgen uit het werkprogramma dat de AWT elk jaar vaststelt in overleg met de ministers van OCW en EZ. Hoewel een adviesaanvraag op hoofdlijnen vastligt, voeren we altijd een intakegesprek. Hierbij komen de aanleiding en achtergronden van de adviesvraag aan de orde: waarvoor heeft men het advies nodig, waarop moet het aansluiten en wanneer moet het gereed zijn? De intake beginnen we niet blanco. We doen altijd een kort vooronderzoek om te ontdekken wat we zelf willen en wat we denken te kunnen leveren.

Het intakegesprek helpt ook bij het 'managen van verwachtingen': wat doen wij wel en wat niet? De belangrijkste vuistregel is dat de AWT strategische beleidsadviezen geeft. Bepaalde dingen doen we dus niet. Het ontwikkelen van instrumentarium bijvoorbeeld, vinden we een taak van de departementen zelf. En een onderzoek naar 'de stand van zaken' doen we alleen gedaan als opstap naar advisering.

De voltallige raad bemoeit zich met deze fase. Het resultaat is een heldere vraagstelling en afspraken over contactpersonen, overlegmomenten, deadlines en dergelijke.

Fase 2: voorbereiding advies

Vervolgens onderzoeken we het probleem dat aan de orde is, de oorzaken en mogelijke oplossingsrichtingen. Wanneer relevante informatie niet voorhanden is, schakelt de AWT externe onderzoekers in om achtergrondstudies of werkdocumenten te vervaardigen (zie bijlage 1). Ook voeren we aanvullende gesprekken, organiseren we werkconferenties en leggen we werkbezoeken af om informatie te verzamelen en gedachten te ordenen. Een deel van de informatie die we zo verzamelen, komt terecht in onze knipselkrant Selectief.

Na de verkenning is het tijd voor verdieping. Dit is de meest arbeidsintensieve fase. De AWT begint altijd met een uitgebreide deskresearch. Hierbij kijken we ook naar de situatie en het beleid in het buitenland. Vervolgens voeren we gesprekken met beleidsmakers, politici en belanghebbenden (bijlage 2). Soms organiseren we workshops of (bijlage 3) zoals bij het advies over logistiek is gebeurd. Het advies over de internationalisering van het onderzoeks- en innovatiebeleid is zelfs voor een belangrijk deel gebaseerd op de uitkomsten van drie workshops. Via die gesprekken en bijeenkomsten achterhaalt de AWT de belangrijkste feiten, visies en meningen.

In deze fase van het adviestraject zetten we ook vaak onderzoek uit. Meestal willen we zo betrouwbare informatie verzamelen over een onderwerp. Zo hebben we *Ernst & Young accountants* gevraagd onderzoek te doen naar de feiten achter de *matchings*problematiek. Soms laten we ook meer beschouwend onderzoek uitvoeren of doen we dat zelf. Enkele jaren geleden heeft prof.dr. Hoppe beschreven hoe de visies op de relatie tussen wetenschap en beleid de laatste jaren veranderen. Omdat ze voor veel mensen interessant zijn, geeft de AWT de achtergrondstudies uit als zelfstandige publicaties. De werkdocumenten worden niet apart uitgegeven maar zijn, net als alle overige publicaties, te vinden op de website van de AWT (zie bijlage 1).

In deze fase werkt het secretariaat van de AWT nauw samen met een subgroep van twee of drie raadsleden. Dit levert een hoofdlijnennotitie op met een analyse van de problematiek en een beschrijving van de belangrijkste punten waarover de AWT uitspraken kan of moet doen. Ook in deze fase onderhouden we contact met de departementen om hen op de hoogte te houden van de vorderingen.

Fase 3: afronding

De derde fase is de afronding van het formele adviestraject. De AWT gebruikt nu alle verzamelde informatie en inzichten om zijn mening te bepalen en deze in een adviestekst neer te leggen. Dit gaat gepaard met stevige discussies in de raad. In deze

eindfase bespreken we de belangrijkste conclusies en aanbevelingen ook met belanghebbenden.

De derde fase is de meest hectische. Dan stelt de AWT eerst een conceptadvies op: wat is nou ècht het probleem, wie in het veld heeft welke belangen, welke daarvan zijn relevant uit algemeen maatschappelijk perspectief en welke keuzen vloeien daaruit voort? De discussies hierover in de raad zijn soms erg spannend. De raadsleden hebben zeer verschillende achtergronden, wat een grote diversiteit aan perspectieven en standpunten oplevert. Dit heeft veel toegevoegde waarde. Vaak worden raadsleden ook door elkaar geïnspireerd. We discussiëren heftig met elkaar, maar luisteren ook goed naar elkaar.

Dan ligt er een conceptadvies dat de AWT – onder de voorwaarde van vertrouwelijkheid – bespreekt met opinieleiders en belanghebbenden bij het onderwerp. Dit kunnen voor- en tegenstanders zijn. In dit stadium willen we nog één keer horen hoe iedereen denkt over onze bevindingen en redeneringen. Hoewel wij uiteindelijk in alle onafhankelijk visie geven, helpen deze gesprekken om ons betoog aan te scherpen en de laatste onjuistheden te verbeteren. Niet alle punten die de AWT wil maken, blijken even duidelijk over te komen. Dit leidt vaak tot flinke bijstellingen van de conceptadviestekst. Deze ronde heeft tevens tot doel om alle belanghebbenden alvast op de hoogte te brengen van de hoofdlijnen van ons advies.

Fase 4: uitgifte en follow-up

Net als het hele adviestraject, is de uitgifte erop gericht een maximale doorwerking te bereiken. De AWT wil het debat voeden en ontwikkelingen in een stroomversnelling brengen. Daarom is de uitgifte van een advies voor ons niet het einde van het traject. Om het advies uit te dragen, organiseren we bijvoorbeeld discussiebijeenkomsten, geven we presentaties of publiceren we artikelen. Soms bieden we een advies aan één meer ministers aan, soms organiseren we een congres of persconferentie. Vervolgens sturen we het advies heel breed rond. Hierbij hoort altijd een actief mediabeleid (bijlage 4).

Na de aanbieding en openbaarmaking, zorgen we voor follow up. Naar aanleiding van ons advies over de internationalisering van het onderzoeks- en innovatiebeleid hebben we een conferentie georganiseerd om de belangrijkste conclusies uit te dragen. Om de discussie over het matchingsadvies op gang te brengen en te houden, hebben we twee bijeenkomsten georganiseerd. Als de gelegenheid zich voordoet, houden wij ons verhaal op congressen en andere bijeenkomsten. En bij dat alles blijven wij de publieke discussie volgen en ons verhaal verhelderen waar dat nodig is. Soms ontstaat in kranten en tijdschriften een debat over ons advies. Raadsleden schrijven daarop soms stukken waarin zij onze argumenten nog eens voor het voet-

licht brengen. Twee à drie keer per jaar komt de AWT met een nieuwsbrief waarin betrokkenen hun mening geven over onze adviezen. De nieuwsbrief wordt verspreid onder beleidsmakers en mensen in het wetenschaps- en technologieveld.

5

Vooruitblik 2005

Voorgaande jaren stelden we ons werkprogramma altijd op in samenspraak met de ministers van OCW en EZ. In 2004 hebben we een andere aanpak gekozen. Als voorbereiding op ons nieuwe werkprogramma hebben we het afgelopen jaar eerst een uitgebreide gespreksronde georganiseerd. Hierin hebben we departementen, kennisinstellingen en bedrijven gevraagd naar hun visie op de belangrijkste kwesties in het wetenschaps- en innovatiebeleid. Dit heeft geresulteerd in een longlist van onderwerpen.

Vervolgens hebben we deze longlist teruggebracht tot een shortlist van onderwerpen die zich lenen voor een advies. Dit hebben wij gedaan met behulp van de volgende criteria.

- Per onderwerp:
  - Is het onderwerp strategisch van aard?
  - Is er een breed draagvlak voor het onderwerp?
  - Is het onderwerp goed getimed; past het in de beleidscyclus?
  - Is er een gevoel van urgentie?
- Voor het gehele pakket:
  - Is er een goede balans tussen diverse belanghebbenden?
  - Is er een goede verdeling over het werkveld (innovatie- en kennisbeleid)?
  - Is er een goede balans tussen typen adviesvragen: vragen naar visie, naar bestuurlijke kaders en naar instrumenten?
  - Is er voldoende aandacht voor internationale onderwerpen en aspecten?
  - Is er een goede balans tussen gevraagde en ongevraagde adviezen?
  - Is er genoeg ruimte voor onverwachte of verrassende onderwerpen of richtingen?
  - Is het werkplan voldoende flexibel; laat het pakket ruimte voor spoedadviezen?

Zes adviesonderwerpen in 2005/werkprogramma 2005

Tot slot hebben we onze shortlist besproken met de ministers van OCW en EZ. Dit overleg heeft geresulteerd in een werkprogramma voor 2005 met zes onderwerpen. Deze onderwerpen zijn:

1. Offshoring van R&D.

Grote bedrijven verplaatsen steeds meer R&D-activiteiten naar landen als China en India. De schaal waarop en de snelheid waarmee dat gebeurt, vragen om bezinning. Welk beleid is gewenst om offshoring van R&D voor Nederland goed te laten uitpakken?

2. Open innovatie.

Innovatieprocessen vinden steeds meer plaats in netwerken waarin specialisatie, samenwerking en kennisdeling optreden. Hoe moet de overheid inspelen op deze trend in de richting van open innovatie?

3. Publiek-private coördinatie in onderzoek: focus en valorisatie.

Het publiek gefinancierde onderzoek in Nederland moet meer focus en massa krijgen. Bovendien is de valorisatie van publiek gefinancierde kennis een punt van aandacht. Hoe kan publiek-private samenwerking hieraan een bijdrage leveren?

4. Loopbaanbeleid voor onderzoekers.

Nederland wil uitgroeien tot een kennissamenleving van allure, maar tegelijkertijd worden een loopbaan als onderzoeker steeds minder aantrekkelijk. Wat kan de overheid doen om deze trend te keren?

5. Plaats en functie van onderzoek in hogescholen.

Hogescholen verrichten steeds meer onderzoeksactiviteiten, al dan niet binnen lectoraten. Hoe verhoudt deze activiteiten zich tot het universitaire onderzoek en hoe moet de overheid hen financieren?

6. Innovatie in (semi-)publieke sectoren.

Innovatie is belangrijk, voor de private, maar ook voor de publieke sector. Hoe kan overheid bevorderen dat de (semi-)publieke sector innovatiever wordt?

6

Samenstelling raad en secretariaat

In 2004 kwam de raad elf keer bijeen. In die periode is de samenstelling van de raad drie maal gewijzigd. Op 1 januari zijn Luc Soete, Pieter Adriaans en Wim Blockmans toegetreden tot de raad. Luc Soete is directeur van het Maastricht *Economic Research Institute on Innovation and Technology* (MERIT) en hoogleraar Economische Betrekkingen aan de Universiteit Maastricht. Pieter Adriaans is hoogleraar aan het *Institute for Logic, Language and Computation* van de Universiteit van Amsterdam en senior research adviseur bij Perot Systems. Wim Blockmans is rector van het *Netherlands Institute for Advanced Study in the Humanities and Social Sciences* (NIAS) en hoogleraar Middeleeuwse geschiedenis aan de Universiteit Leiden. Per 1 juli heeft Ellen de Brabander-van den Berg de raad verlaten. Tot slot is Tiny Colijn-Hooymans per 1 december 2004 toegetreden tot de raad. Tiny Colijn is lid van de raad van bestuur van TNO, lid van het dagelijks en algemeen bestuur van Wageningen *Centre for Food Sciences* (WCFS) en voorzitter van de Stichting Lorentz Iterson Fonds TNO.

Raadsleden

Dhr. J.F. Sistermans (voorzitter)
Dhr. prof.dr. P.W. Adriaans
Mw. prof.dr. J.M. Bensing
Dhr. prof.dr. W.P. Blockmans
Mw. dr. E.M.M. de Brabander-van den Berg (tot 01-07-2004)
Mw. dr. C.M. Colijn-Hooymans (per 01-12-2004)
Dhr. drs. L.J. Halvers
Dhr. A.H. Lundqvist
Mw. mr. Y.C.M.T. van Rooij
Dhr. prof.dr. L.L.G. Soete
Mw. prof.dr.ir. M.P.C. Weijen

Secretariaat

De samenstelling van het secretariaat is in 2004 eveneens veranderd. Aan het begin van het jaar is Rens van Tilburg (voormalig beleidsmedewerker van de Tweede Kamer fractie van Groen Links) ons team komen versterken. Paul Diederer (voormalig senior onderzoeker van het LEI) heeft zich vanaf september bij ons gevoegd. Halverwege het jaar hebben Inge Wichard en Dagmar van Beurden afscheid genomen.

Wetenschappelijke staf:

Mw. dr. V.C.M. Timmerhuis (directeur)

Dhr. dr. P. Baggen

Mw. drs. B.J. van den Bergh

Dhr. dr. P.J.M. Diederer (per 01-09-2004)

Dhr. dr. J.G.M. van Miltenburg MBM

Mw. dr. A.M.C. Sluiter

Dhr. drs. R. van Tilburg (per 01-02-2004)

Mw. dr. G.M. Wichard (tot 01-08-2004)

Communicatie:

Mw. drs. D.M van Beurden (tot 01-07-2004)

Informatiebank:

Mw. M.J. Scheurkogel

Algemene Zaken:

Mw. M.H.P. van Dijk

Mw. S. van Haaften

Mw. E.C. Meyer

Mw. S. Peek

A.A. Roos

Mw. E. de Swart

Mw. T. William

Bijlagen

1

Publicaties in 2004

Adviezen

- AWT-advies 57: Nederland kompas voor de Europese onderzoeksruimte. Strategisch kader voor de internationalisering van het onderzoeks- en innovatiebeleid, januari 2004.
- AWT-advies 58: De prijs van succes. Over *matching* van onderzoekssubsidies in kennisinstellingen, april 2004.
- AWT-advies 59: Tijd om te oogsten! Vernieuwing in het innovatiebeleid, juni 2004.
- AWT-advies 60: Samen slimmer in ketens. Competenties in *supply chain* management als concurrentiefactor voor Nederlandse bedrijven, december 2004.

Adviserende brieven

- Adviserende brief aan de minister van OCW inzake Wetenschapsbudget 2004, 26 januari 2004.
- Adviserende brief aan de ministers van OCW en EZ inzake financiering van de kennisinfrastructuur, 3 februari 2004.
- Adviserende brief aan de staatssecretaris van OCW inzake sectorplannen 'Natuurwetenschappen' en 'Wetenschap & Technologie', 12 februari 2004.

Achtergrondstudie

- AWT-achtergrondstudie 30: De omvang van Matching. Onderzoek naar de effecten van *matching* van 2^e en 3^e geldstroomfinanciering op de beleidsruimte van Nederlandse, publieke kennisinstellingen. Uitgevoerd door Ernst & Young Accountants in opdracht van AWT, april 2004.

Werkdocumenten

- De Bekostiging van het Universitaire Onderwijs en Onderzoek in Nederland: Modellen, Thema's en Trends door Ben Jongbloed en Carlo Salerno (CHEPS), Januari 2004.
- *The impact of academic knowledge on macroeconomic productivity growth*. Een verkennende studie van Bart Verspagen (ECIS), december 2004.

- Kennisbeleid bij de Nederlandse overheid. Een inventarisatie van het kennisbeleid bij de Nederlandse ministeries door Babs van den Bergh en Florence Bloemkolk, oktober 2004.
- Uitdieping diensten CIS3. Quick scan naar het effect van bedrijfsgrootte en branche op innovativiteit door Jeroen Segers, Tom Poot en Pim den Hertog (Dialogic), april 2004.

Overige publicaties

Knipselkrant Selektief(15 maal)

Jaarverslag 2003, juni 2004

AWT-Nieuwsbrief (2 maal)

2

Gesprekspartners bij adviesprojecten in 2004

Bedrijven

ABN Amro
Achmea
Almende
DHV
DSM
Essent
Exact Delft
IBM
Jan de Rijk Logistics
LogicaCMG
Mexx International
Philips Consumer Electronics
Philips Research
Prisma en Partners
Regus
Schiphol Cargo/ Schiphol groep
Shell Chemie
Spar Holding
TNT Logistics
TPG NV
Van der Luyt transport en consultancy
Vos Logistics Oss BV

Belangenorganisaties

Beroepsorganisatie Nederlandse Ontwerpers (BNO)
BIE
EVO
HBO-Raad
ICT Nederland
ICT Platform
Koninklijk Nederlands Vervoer
Landelijk AIO-OIO (LAIOO)
MKB-Nederland

Nederland Distributieland
Nederland Kennisland
Stichting Weten
Transport en Logistiek Nederland
Vereniging van Universiteiten (VSNU)
VNO-NCW

Kennisinstellingen en onderzoeksinstituten

Center for Higher Education Policy Studies (CHEPS)
Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)
Centraal Planbureau (CPB)
Centrum voor Wetenschaps- en Technologische Studies (CWTS)
Dutch Polymer Institute (DPI)
Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN)
Erasmus Universiteit Rotterdam
Fontys
Forum W&T
Hogeschool Arnhem Nijmegen
Katholieke Universiteit Nijmegen
Kennisnetwerken, Clusters en ICT (KLICT)
Koninklijke Nederlandse Academie der Wetenschappen (KNAW)
Landbouw Economisch Instituut (LEI)
MERIT
Nederlands Forensisch Instituut
Nederlands Instituut voor Wetenschappelijke Informatiediensten
Nederlands Observatorium van Wetenschap en Technologie (NOWT)
NWO - algemeen
NWO - Maatschappij en Gedragwetenschappen
NWO - wetenschapsgebied Exacte wetenschappen
NWO - wetenschapsgebied Geesteswetenschappen
NWO - wetenschapsgebied Technische Wetenschappen (STW)
Onderzoekschool Maatschappelijke Veiligheid
Raad voor het Gezondheidsonderzoek (RGO)
Regieorgaan Genomics
Rijksuniversiteit Groningen
SISWO - Instituut voor maatschappijwetenschappen
Sociaal Cultureel Planbureau
Technische Universiteit Delft
Technische Universiteit Eindhoven
Telematica Instituut
TNO
Universiteit Leiden

Universiteit Maastricht
Universiteit Nijenrode
Universiteit Twente
Universiteit Utrecht
Universiteit van Amsterdam
Universiteit van Tilburg
Vrije Universiteit Amsterdam
Wageningen Centre for Food Sciences (WCFS)
Wageningen Universiteit

Onderzoeksbureaus

Dialogic
EIM
Ernst & Young Accountants

Overheden

Algemene Rekenkamer
Arrondissementsparket Rotterdam
Europees Parlement
Europese Commissie
Gemeente Amsterdam
Gemeente Eindhoven
Innovatienetwerk Groene Ruimte en Agrocluster
Inspectie Hoger Onderwijs
Inspectie Verkeer en Waterstaat
Kenniscentrum Grote Steden
Ministerie van Algemene Zaken
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Ministerie van Defensie
Ministerie van Economische Zaken
Ministerie van Financiën
Ministerie van Justitie
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Ministerie van Verkeer & Waterstaat
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
N.V. Brabantse Ontwikkelings Maatschappij
Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing

Nuffic
Openbaar Ministerie
Permanente Vertegenwoordiging EU
Provincie Gelderland
Provincie Zuid-Holland
Raad voor de Rechtspraak
Regiopolitie Groningen
SenterNovem
Syntens
Technisch Wetenschappelijk Attachees
Voedsel en Warenautoriteit (VWA)

Overige

Eerste Kamer der Staten-Generaal
European Science Foundation (ESF)
Forum voor Technologie en Wetenschap
Fractie CDA
Fractie D66
Fractie Groen Links
Fractie PVDA
Fractie VVD
Gemeentelijk Havenbedrijf Amsterdam
Havenbedrijf Rotterdam N.V.
Innovatieplatform
Onderwijsraad
Onderzoek Nederland
Raad voor het Openbaar Bestuur
Rathenau Instituut
Sociaal Economische Raad (SER)
Stichting Rekenschap
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Volkskrant
Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR)

3

Conferenties in 2004

20 april	<p>Conferentie over Een eigen koers door het Europese onderzoeksland-schap</p> <p>Genodigden: Europa deskundigen uit bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden.</p> <p>Doel: bespreken uitgekomen AWT-advies 57 'Nederlands kompas voor de Europese onderzoeksruimte'</p>
24 mei	<p>1^e Brainstormsessie over <i>Supply Chain Management</i></p> <p>Genodigden: kennisinfrastructuur, logistieke dienstverleners, verladers. Mainports, ICT</p> <p>Doel: input voor AWT-advies 61 'Logistieke competenties'</p>
1 juni	<p>2^e Brainstormsessie over <i>Supply Chain Management</i></p> <p>Genodigden: kennisinfrastructuur, logistieke dienstverleners, verladers. Mainports, ICT</p> <p>Doel: maken van sterke/zwakte analyse met gebruik van de confrontatie-matrix en input voor AWT-advies 61 'Logistieke competenties'</p>
8 juli	<p>Bijeenkomst over <i>Matching</i>. De prijs van succes. Over <i>matching</i> van onderzoekssubsidies in kennisinstellingen, april 2004.</p> <p>Genodigden: Kennis- en onderzoeksinstellingen, universiteiten en onderzoeksscholen</p> <p>Doel: de problematiek, de omvang en het belang van de partijen bij een oplossing te bespreken.</p>
6 oktober	<p>2^e Bijeenkomst over Matching</p> <p>Genodigden: Kennis- en onderzoeksinstellingen, universiteiten en onderzoeksscholen</p> <p>Doel: oplossingsgerichte discussie</p>

4

Media-aandacht in 2004

Bij de uitgifte van elk advies wordt de pers actief benaderd. Vervolgens verzamelen we zoveel mogelijk artikelen uit dag- en vakbladen die aandacht geven aan de adviezen van de AWT. Hieronder volgt de adviezen die in 2004 in de publiciteit kwamen.

Adviezen

Advies nr. 36. Ruimtevaartbeleid. Juli 1998

- FEM, 24-04-2004 *Rucola van 12,5 miljoen euro*

Advies nr. 51. Wijsheid achteraf. De verantwoording van universitair onderzoek. Juni 2003

- UT Nieuws, 19-02-2004 *Rondje langs de universiteiten* (Sel. 3 - D04-55)

Advies nr. 53. Backing winners. Van generiek technologiebeleid naar actief innovatiebeleid. Juli 2003

- Marketingtribune, 24-02-2004 *Op zoek naar 'focus pocus'*
- ESB, 05-03-2004 *De risico's van kiezen*
- ESB, 05-03-2004 *De roep om actief beleid*
- FEM Business, 27-03-2004 *Het speeltje van Jan Peter*
- Het Financieele Dagblad, 12-06-2004 *Versterk de winnaars!* (Sel. 8, D04-142)

Advies nr. 55. Wat van ver komt ....; De vormgeving aan het Nederlandse bilaterale onderzoeksbeleid. Oktober 2003

- Onderzoek Nederland, 24-09-2004 *De begroting* (Sel. 11, D04-197)

Advies nr. 56. Netwerken met kennis; Kennisabsorptie en kennisbenutting door bedrijven. November 2003

- Folia, 20-02-2004 *Innovatieplatform wil mobiele onderzoekers* (Sel. 03- D04-44)
- Ondernemen, nr. 4 - 2004 *Universiteit te duur voor kleine ondernemer. Hoe het MKB worstelt met de kenniseconomie*
- Staatscourant, 01-10-2004 *Oplossingen voor "Dutch paradox"* (Sel. 12 - D04-227)

Advies nr. 57. Nederlands kompas voor de Europese onderzoeksruimte. Strategisch kader voor de internationalisering van het onderzoeks- en innovatiebeleid. Januari 2004

- ANP Persbericht, 30-01-2004 *Kiezen én delen in de Europese onderzoeksruimte*
- Staatscourant, 02-02-2004 *Eigen koers nodig in Nederlands onderzoeks- en innovatiebeleid*

- Onderzoek Nederland, 30-01-2004 AWT: *Vaar eigen koers in Europa*
- Observant, 05-02-2004 *Kritiek op European Research Council*
- Mare, 05-02-2004 *Stop groeiende concurrentie tussen universiteiten*
- Folia, 06-02-2004 *Stop groeiende concurrentie tussen universiteiten*
- FEM, 07-02-2004 *Exporteer de topinstituten*
- Delta, 12-02-2004 *European research*
- Onderzoek Nederland, 13-02-2004 *Platform moet voorgaan in keuzes*
- Science Guide Nieuwsbrief, 04-05-2004 *Europeanisering van onderzoek en nationale onderzoekssystemen*
- Cordis, 18-05-2004 *Welcome to the CORDIS Member State Service for the Netherlands*
- U-Blad, 25-05-2004 *Plan voor Europese N.. gekraakt*
- NEST, 2004 AWT komt met advies over Nederlandse rol in ERA (persbericht)

Advies nr. 58. De prijs van succes. Over matching van onderzoekssubsidies in kennisinstellingen. April 2004

- Management Team, 13-02-2004 *Contractonderzoek. Schnabbelen*
- Onderzoek Nederland, 26-03-2004 *Universiteiten zien verlangend uit naar het AWT-advies over matching*
- Facta, 03-04-2004 - *De prijs van succes. Over matching van onderzoekssubsidies in kennisinstellingen*
- ScienceGuide, 16-04-2004 AWT: *Onderzoek aan succes ten onder*
- UvA.nl, 16-04-2004 *Financieringspraktijk dreigt kwaliteit van onderzoek te schaden*
- Facta, 16-04-2004 *Financieringspraktijk holt kennisinfrastructuur uit*
- Het Financieele Dagblad, 17-04-2003 *Advies: financiering van onderzoek slecht voor universiteiten (Sel. 5, D04-92)*
- NRC Handelsblad, 17-04-2004 *Minder geld voor universiteiten*
- De Volkskrant, 17-04-2004 *Verplichte eigen bijdrage kost universiteiten veel vrije middelen. De eigen sigaar raakt op (Sel. 5, D04-92)*
- Eindhovens Dagblad, 17-04-2004 *Onderzoekssubsidie vergt forse bijdrage*
- NRC Handelsblad, 17-04-2004 *Minder geld voor universiteiten*
- Wb, 22-04-2004 *Matching remt excellent onderzoek*
- Delta, 22-04-2004 *Universiteiten leggen teveel bij op onderzoek (Sel. 6, D04-118)*
- UK, 22-04-2004 *Prijskaartje onderzoekssubsidies te hoog*
- VSNU Nieuwsberichten, 21-04-2004 *Advies AWT: matching onderzoeksgelden holt kennisinfrastructuur uit*
- Personal Finance Online, 20-04-2004 *Subsidies leggen te groot beslag investeringen universiteiten*
- Ad Valvas, 22-04-2004 *Subsidies veroorzaken geldnood*
- Onderzoek Nederland, 23-04-2004 AWT: *matching leidt tot roofbouw (Sel. 6, D04-118)*

- Onderzoek Nederland, 23-04-2004 *Universiteiten maken matching vrijwel onmeetbaar* (Sel. 6, D04-118)
- Folia, 23-04-2004 *Universiteiten moeten beter op centen passen*
- Ad Valvas, 23-04-2004 *Universiteiten moeten beter op centen passen*
- Onderzoek Nederland, 07-05-2004 *Matching: rekenen aan een probleem* (Sel. 6, D04-118)
- VAWOVISIE, juni 2004 *Matching moet aan banden worden gelegd*
- Nieuwsbrief ScienceGuide.Org., juni 2004, nr. 26
- NWO Hypothese, juli 2004 *'Matchen of matsen'*
- VSNU Nieuwsberichten, week 17
- UT Nieuws, 01-07-2004 *BSIK-golf zorgt voor deining*
- Onderzoek Nederland, 16-07-2004 *Smart mix*
- De Volkskrant, 11-09-2004 *Tegenstrijdige adviezen over onderzoekssubsidies universiteiten* (Sel. 11, D04-196)
- Onderzoek Nederland, 24-09-2004 *CPB ligt niet wakker van matching* (Sel. 11, D04-196)
- Onderzoek Nederland, 8-10-2004 *Fondsen tegen integrale kostendekking*
- Onderzoek Nederland, 22-10-2004 *OCW: matching is geen probleem* (Sel. 13, D04-248)
- NRC Handelsblad, 31-10-2004 *Incasseren tot je erbij neervalt* (Sel. 13, D04-248)
- Ad Valvas, 11-11-2004 *Rutte kijkt nog eens naar "matching"-probleem*
- Ublad, 11-11-2004 *Nog eens kijken naar matching-problematiek*
- UT-Nieuws, 11-11-2004 *Matchingprobleem opnieuw aangekaart*
- UK, 11-11-2004 *Rutte onderzoekt problemen matching*
- Cursor, 11-11-2004 *Rutte kijkt nog eens naar de matching-problematiek*

Advies nr. 59. Tijd om te oogsten! Vernieuwing in het innovatiebeleid. **Juni 2004**

- Marketingtribune, 24-02-2004 *Op zoek naar 'focus pocus'*
- UT Nieuws, 24-06-2004 *AWT wil nadruk op toepassen van kennis* (Sel. 8, D04-138)
- U-blad, 24-06-04 *Alfa's en gamma's moeten innovatie redden* (Sel. 8, D04-137)
- UK, 24-06-2004 *Actiever innovatiebeleid*
- Nieuwsbrief ScienceGuide.org., 28-06-2004
- Forum, 01-07-04 *Innovatie als nieuw Deltawerk*
- Intermediair, 08-07-04 *Vrije markt nekt onderzoek* (Sel. 7, D04-141)
- Eindhovens Dagblad, 09-09-2004 *VWO heeft negatieve invloed op kwaliteit universiteit*
- NRC Handelsblad, 30-10-2004 *Plicht tot matching brengt universiteiten in lastig parket*
- Staatscourant, 17-12-2004 *AWT: overheid moet niet op stoel bedrijven gaan zitten*

Advies nr. 60.

Samen slimmer in ketens. Competenties in supply chain management als concurrentiefactor voor Nederlandse bedrijven. December 2004

- Nieuwsbrief Kenniskring Amsterdam, jrg. 10, nr. 4 *Samenwerking in leveringsketens biedt kansen*
- Het Financieele Dagblad, 20-12-2004 *Kennisniveau in logistiek te laag voor innovatie*

Achtergrondstudies

Achtergrondstudie nr. 27. Geëngageerde geesteswetenschappen.

Perspectieven op cultuurveranderingen in een digitaliserend tijdperk. Juni 2002

- NRC Handelsblad, 11-03-2004 *De jeugd weet meer dan Cyrille Offermans denkt*

Adviserende brieven

Adviserende brief aan de Staatssecretaris van OCW inzake sectorplannen "natuurwetenschappen" en "wetenschap en technologie". 12 februari 2004

- Folia, 27-02-2004 *AWT: niet inzetten op meer bètastudenten*
- VOX, 04-03-2004 *Niet inzetten op meer bètastudenten*
- Delta, 04-03-2004 *Extra werving van bètastudenten is niet zinvol*
- Het Financieele Dagblad, 11-03-2004 *Lof voor plan bundeling TU's*

Algemeen

- Staatscourant, 28-04-04 *Benoeming Raadsleden AWT*
- NRC Handelsblad, 13-05-2004 *Help! De hoogleraar verzuipt*
- Veluws Dagblad, Amersfoortse Courant, Utrechts Nieuwsblad (Editie Stad), Dagblad Rivierenland 2-09-2004 *Naar een Nederlandse universiteit streven graag (in alle 4 kranten hetzelfde artikel)*

AWT en Innovatieplatform

- Het Financieele Dagblad, 26-04-2004 *Het Innovatieplatform stelt teleur*
- Onderzoek Nederland, 10-09-2004 *Innovatieplatform weigert te kiezen*
- Onderzoek Nederland, 8-10-2004 *Kabinet koerst op vier sleutelgebieden*
- Staatscourant, 29-10-2004 *Is Nederland een kikker in een soeppan? (Sel. 13 - D04-249)*

